

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul prezentului act normativ

LEGE
privind aprobarea Ordonanței Guvernului pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/1999 privind unele măsuri pentru prevenirea incapacității de plată

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

Alinierea la cerințele economice și informatice actuale

I.Descrierea situației
actuale

În prezent, procedura de compensare a datoriilor neplătite scadente între operatorii economici este reglementată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/1999 privind unele măsuri pentru prevenirea incapacității de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 211/2001, denumită în continuare OUG nr. 77/1999 și Hotărârea Guvernului nr. 685/1999 pentru aprobarea Normelor metodologice privind monitorizarea datoriilor nerambursate la scadență ale contribuabililor, persoane juridice, în vederea diminuării blocajului financiar și a pierderilor din economie, și a Regulamentului de compensare a datoriilor nerambursate la scadență ale contribuabililor, persoane juridice, denumită în continuare HG nr. 685/1999.

Acest cadru normativ reglementează un mecanism de compensare a datoriilor neplătite la termenele scadente, pentru datorii mai mari de 100.000.000 ROL (10.000 RON) și mai vechi de 30 de zile, mecanism coordonat de Sucursala București a Centrului de Pregătire pentru Personalul din Industrie – CPPI Bușteni, instituție publică cu finanțare din venituri proprii ce funcționează în subordinea Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri. În scopul implementării măsurilor de compensare, legislația în cauză impune utilizarea ordinelor de compensare, formulare tipizate cu regim special. Aceste formulare reprezintă documentul justificativ de înregistrare în contabilitate a stingerii creanțelor și a datoriilor care au făcut obiectul compensării. Pentru serviciile de gestionare și arhivare a circuitului de compensare, fiecărui agent economic implicat într-un circuit de compensare i se percepe un tarif unic de 50 RON, inclusiv TVA.

Utilitatea incontestabilă a sistemului de compensări este atunci când într-un circuit de compensare participă 3 sau mai mulți agenți economici: A are o datorie către B, B are o datorie către C, iar C are o datorie către A. Oricare dintre cei doi agenți economici din exemplul dat nu poate efectua o compensare bilaterală, însă sistemul de compensări poate identifica și genera un circuit de compensare între toți cei trei agenți economici. Au existat circuite de compensare în care au fost implicați, conform modelului prezentat, peste 15 agenți economici, media fiind de 4-5 agenți economici / circuit de compensare.

VALOAREA ARIERATELOR DIMINUATE PRIN COMPENSARE IN PERIOADA 2000 – 2015

	Număr circuite			Arierate (ron)	Curs mediu anual (euro)	Arierate (euro)	PIB (mld. euro)
	CPPI	Centre terit.	TOTAL				
2000	3.686	1.899	5.585	2.403.053.727	1,9955	1.204.236.395	40,3
2001	29.716	12.936	42.652	12.421.327.031	2,6026	4.772.660.813	44,9
2002	33.391	13.643	47.034	19.911.421.429	3,1255	6.370.635.556	48,5
2003	39.201	13.235	52.436	22.112.743.029	3,7555	5.888.095.601	52,6
2004	36.564	13.299	49.863	22.801.524.621	4,0532	5.625.561.191	60,8
2005	28.035	5.939	33.974	17.779.815.045	3,6234	4.906.942.387	79,5
2006	20.546	3.989	24.535	14.848.420.479	3,5245	4.212.915.443	97,7
2007	13.715	2.539	16.254	15.142.259.162	3,3373	4.537.278.387	123,7
2008	11.860	2.355	14.215	13.869.438.123	3,6827	3.766.105.880	139,7
2009	14.681	2.385	17.066	15.876.671.658	4,2373	3.746.884.020	118,3
2010	15.758	2.674	18.432	15.159.787.145	4,2099	3.600.985.093	124,1
2011	15.984	2.327	18.311	15.715.962.869	4,2379	3.708.431.740	131,5
2012	13.427	1.591	15.018	15.161.858.861	4,4560	3.402.571.558	133,9
2013	9.374	1.271	10.645	12.778.619.901	4,4190	2.891.744.716	144,7
2014	7.235	1.165	8.400	9.929.328.661	4,4446	2.234.020.758	150,8
2015	5.894	1.223	7.117	8.371.338.603	4,4450	1.883.315.771	159,0
			381.537			62.752.385.309	

Diminuarea numărului de circuite din ultimii ani este dată de obligativitatea prezentării agenților economici la sediul CPPI Sucursala București sau la sediile centrelor teritoriale pentru efectuarea unei compensări, fiind extrem de necesară trecerea la un sistem online de generare și gestionare a circuitelor de compensare.

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

0

1000 2000 3000 4000 5000 6000 7000 8000 9000 10000 11000 12000 13000 14000 15000 16000 17000 18000 19000 20000

— 1000000000 — Anularea (euro)

Totodată, Legea nr. 70/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 242 din 9 aprilie 2015, aplicabilă din 9 mai 2015, plafonează tranzacțiile în numerar efectuate de firme (firmele vor putea achita facturile cu valori care depășesc plafonul de 5.000 lei, către furnizorii de bunuri și servicii, respectiv de 10.000 de lei, către magazinele de tip cash and carry, astfel: 5.000/10.000 de lei în numerar, suma care depășește acest plafon putând fi achitată numai prin instrumente de plată fără numerar:

Art. 3 [...]

(2) Sunt interzise încasările fragmentate în numerar de la beneficiari pentru facturile a căror valoare este mai mare de 5.000 lei și, respectiv, de 10.000 lei, în cazul magazinelor de tipul cash and carry, precum și fragmentarea facturilor pentru o livrare de bunuri sau o prestare de servicii a căror valoare este mai mare de 5.000 lei, respectiv de 10.000 lei.

(3) Sunt interzise plățile fragmentate în numerar către furnizorii de bunuri și servicii pentru facturile a căror valoare este mai mare de 5.000 lei și, respectiv, de 10.000 lei, către magazinele de tipul cash and carry. Persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1) pot achita facturile cu valori care depășesc plafonul de 5.000 lei, către furnizorii de bunuri și servicii, respectiv de 10.000 lei, către magazinele de tipul cash and carry, astfel: 5.000 lei/10.000 lei în numerar, suma care depășește acest plafon putând fi achitată numai prin instrumente de plată fără numerar.

Având în vedere dispozițiile Legii nr. 70/2015, este necesar ca mecanismul de compensare a datoriilor neplătite la termenele scadente să

	fie aplicat, ca și până acum, pentru datorii mai mari de 10.000 RON și mai vechi de 30 de zile. De asemenea, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 540 din 20.07.2015 a fost publicată Ordonanța Guvernului nr. 17/2015 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea și completarea unor acte normative. Ordonanța Guvernului nr. 17/2015 prevede, printre altele, eliminarea obligativității folosirii ștampilei pentru documentele emise de către persoanele fizice, persoanele juridice de drept privat, precum și de către entitățile fără personalitate juridică, în sensul că acestea: – nu au obligația de a aplica ștampila pe declarații, cereri sau orice alte documente depuse la instituțiile sau autoritățile publice; – nu au obligația de a aplica ștampila pe documente sau orice alte înscrisuri emise în relația dintre acestea.
2.Schimbări preconizate	Întrucât baza legislativă aplicabilă mecanismului de compensare a datoriilor neplătite la termenele scadente reglementat de Ordonanța Guvernului nr. 77/1999 și legislația subsecventă acesteia nu a mai suferit modificări în ultimii 15 ani, aceasta nu este aliniată la cerințele economice și informatice actuale. Astfel, aceasta și-a atins scopul, și îl poate servi și în viitor, mecanismul de compensări fiind unicul sistem non-monetar ce poate reduce arieratele dintre agenții economici, iar faptul că timpul alocat operațiunilor de compensare, cât și decontărilor între partenerii de afaceri este semnificativ, prin modificarea cadrului legislativ și a aplicației informatice, acesta poate fi redus la câteva minute, prin folosirea sistemului online de compensare. Având în vedere utilitatea incontestabilă a mecanismului de compensări în special în cazul circuitelor în care sunt implicați 3 sau mai mulți agenți economici, și având în vedere plafonarea plăților în numerar impusă de Legea nr. 70/2015, precum și schimbărilor prevederilor legislative privind regimul facturilor (din punct de vedere fiscal, fiecare persoană impozabilă poate să își stabilească formatul documentelor pe baza cărora determină taxa colectată și taxa deductibilă conform specificului propriu de activitate, cu respectarea conținutului de informații obligatorii reglementate prin Codul fiscal, semnătura și ștampila facturilor sunt acum opționale), este necesară actualizarea OUG nr. 77/1999 pentru a permite ca mecanismul de compensări să se desfășoare online, iar după validarea unui circuit de compensare de către Serviciul de Compensări din cadrul CPPI - Sucursala București, agenții economici să-și poată emite ordinele de compensare pe baza procesului verbal al ședinței de compensare ce va fi disponibil în format electronic în cadrul aplicației online. Nu în cele din urmă, este de subliniat și faptul că la nivelul UE, în

	2011, s-a aprobat Directiva 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale. Directiva a fost transpusă în România prin Legea nr. 72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante. Legea nr. 72/2013 instituie obligația de plată a sumelor datorate în cel mult 60 de zile calendaristice pentru contractele între profesioniști precum și mecanismul de aplicare a dobânzilor penalizatoare. Având în vedere că elaborarea și transmiterea în decurs de o zi lucrătoare pentru următoarele: „volumul creditelor nerambursate în termen către băncile finanțatoare, inclusiv dobânzile aferente; volumul debitelor către bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, neachitate în termen, inclusiv majorările de întârziere datorate și penalizările, după caz; volumul creanțelor față de persoanele juridice, care se finanțează total sau parțial de la bugetul de stat; volumul creditelor comerciale acordate de agenții economici, nerambursate la scadență;” este dificil de realizat de către operatorii economici și a faptului că aceste informații nu sunt necesare în cadrul ședințelor de compensare se impune eliminarea literei c) a art. 2 din OUG nr. 77/1999. Ca urmare, se propune actualizarea OUG nr.77/1999 privind unele măsuri pentru prevenirea incapacității de plată în sensul modificării mecanismului de compensare astfel încât acesta să fie mult mai ușor de folosit, de către orice agent economic, în orice moment și din orice locație, în câteva minute.
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impact macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impact asupra mediului de afaceri	Mecanismul de compensări este unicul sistem non-monetar ce poate reduce arieratele dintre agenții economici.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Prin folosirea sistemului online de compensare timpul alocat operațiunilor de compensare și decontărilor între partenerii de afaceri poate fi redus la câteva minute.

2 ² . Impactul asupra IMM-urilor	Reducerea arieratelor dintre agenții economici.					
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
4. Impact asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
5. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
						- în mii lei (RON) -
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale c) bugetul asigurărilor sociale de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale: c) bugetul asigurărilor sociale de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare.	Nu este necesară efectuarea unor asemenea calcule.
7. Alte informații -	Nu este cazul
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:	a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: • OUG nr. 77/1999 privind unele măsuri pentru prevenirea incapacității de plată, publicată în Monitorul Oficial nr. 256 din 4 iunie 1999, aprobată cu modificări prin Legea nr. 211/2001; • Hotărârea Guvernului nr. 685/1999 pentru aprobarea Normelor metodologice privind monitorizarea datoriilor nerambursate la scadență ale contribuabililor, persoane juridice, în vederea diminuării blocajului financiar și a pierderilor din economie, și a Regulamentului de compensare a datoriilor nerambursate la scadență ale contribuabililor, persoane juridice b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții. -
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare;	Actul normativ completează legislația românească ce transpune Directiva 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale:
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare;	Actul normativ vine în sprijinul aplicării prevederilor Legii nr. 72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante, actualizată, care stipulează faptul că în raporturile

	raporturile dintre profesioniști, termenul de plată nu poate fi mai mare de 60 de zile calendaristice.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene;	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații.	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind	Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea dezbateri.

constituirea consiliilor interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 804/2016.
6. Alte informații	Proiectul a fost supus testului IMM prin efectuarea unui sondaj cu privire la potențialele efecte generate în activitatea întreprinderilor mici și mijlocii de introducerea noilor reglementări.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost îndeplinite procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/1999 privind unele măsuri pentru prevenirea incapacității de plată, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'C' followed by a vertical line and a small flourish.

DACIAN JULIEN CIOLOȘ